

Yttrande

2022-01-25

Miljödepartementet
Naturmiljöenheten
m.remissvar@regeringskansliet.se
Regeringskansliets dnr: M2021/00463

Handläggare:
Anders Clarhäll

Formas dnr: 2021-02848

Yttrande avseende Miljömålsrådets årsrapport 2021

Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Formas, har granskat innehållet i rubricerad promemoria.

Att 17 myndigheter samverkar ger en väldig styrka i Miljömålsrådets förslag till regeringen om utvecklingen av miljömålsarbetet. Detta är något som Formas värdesätter samtidigt som vi är medvetna om att målkonflikter och intressen som drar åt olika håll gör arbetet till en komplicerad process. Målkonflikter kan göra att formuleringen av etappmål har svårt att nå bortom minsta gemensam nämnare och riskerar att målen inte blir tillräckligt skarpa för att skapa betydelsefulla förändringar. Här tror vi att en starkare forskningsanknytning skulle kunna lösa knutar och göra det lättare att komma flera steg längre vad gäller formuleringen av etappmål. I den funktionen skulle Formas kunna ha en viktig roll att spela genom medverkan i Miljömålsrådets arbete. Som huvudfinansiär för den svenska miljöforskningen har Formas en god överblick av forskningsläget, och vi har under den senaste tiden utvecklat vår roll som kunskapsmäklare; som länk mellan forskningsresultat och sammanhang där kunskapen behövs.

Formas ställningstagande

Av de nio förslag som Miljömålsrådet föreslår till regeringen i sin årsrapport väljer Formas att yttra sig över nedan rubricerade fem.

Etappmål för statliga myndigheter om att minska utsläppen av koldioxid från tjänsteresor med minst 50 procent till 2030 från år 2019

Formas stödjer förslaget om att sätta upp ett mål för statliga myndigheters minskade klimatpåverkan i samband med tjänsteresor. Men vi tror starkt att myndigheterna skulle klara av en större minskning än vad målet ger uttryck för. Under åren med Covid-pandemin har teknikutveckling och omställningar till nya och digitala mötesformer gjort stora framsteg som radikalt minskat behovet av resor. Detta skifte i resande och möteskultur kommer högst sannolikt hålla i sig även efter att pandemirestriktionerna är avslutade. Formas mål för den egna myndighetens minskade klimatbelastning i samband med tjänsteresor är en minskning med 80 procent fram till utgången av 2023, i jämförelse med perioden 2017-2019, och netto noll utsläpp till 2030.

Regeringsuppdrag om beställarnätverk för tjänsteresor så att offentliga beställare kan driva utveckling och skapa efterfrågan på lösningar som minskar utsläppen från resor

Formas stödjer förslaget om beställarnätverk för att driva på för minskade utsläpp. Om förslaget blir verklighet är det ett arbete där Formas gärna deltar som part i nätverket.

Etappmål om hyggesfritt skogsbruk; Etappmål om ekologisk funktionalitet i slättbygd; Etappmål om restaurerad eller återskapad grön infrastruktur i anslutning till bebyggelse, natura 2000-områden och värdestrakter

Alla de tre ovan rubricerade etappmålen anser Formas vara välmotiverade. Etappmålet om hyggesfritt skogsbruk skiljer sig dock från övriga två genom att i förslaget ingår att det ska kvantifieras och regeringen ska förses med uppdaterat förslag till etappmål för beslut 2023. Formas anser dock att samtliga tre etappmål borde kvantifieras, både för att de ska få förstärkt potential att uppnå avsedd effekt, och för att det ska vara möjliga att följa upp och utvärdera dem.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Ingrid Petersson, efter föredragning av analytiker Anders Clarhäll. I beredningen har även analytiker Arvid Bring deltagit.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Ingrid Petersson

Anders Clarhäll